

Chính sách đổi mới sáng tạo của Thái Lan và bài học kinh nghiệm cho Việt Nam

LÊ THỊ THU HƯƠNG*
NGUYỄN THỊ HIỀN**

Tóm tắt: Đổi mới sáng tạo là nhân tố quyết định nâng cao năng lực cạnh tranh của quốc gia, cũng là xu thế tất yếu của Thái Lan. Bài viết phân tích thực trạng chính sách đổi mới sáng tạo của Thái Lan và đưa ra những đánh giá hạn chế trong thực hiện chính sách đổi mới sáng tạo của Thái Lan. Từ đó rút ra một số bài học kinh nghiệm cho quá trình đổi mới sáng tạo của Việt Nam

Từ khoá: Đổi mới sáng tạo, Thái Lan, bài học kinh nghiệm.

Đổi mới sáng tạo cùng với phát triển khoa học công nghệ đóng vai trò cốt yếu hội nhập kinh tế quốc tế, là nhân tố quyết định nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. Đổi mới sáng tạo được xem như xu thế tất yếu của Thái Lan. Năm 2021, Thái Lan đứng trong nhóm 50 Chỉ số Hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu hàng đầu của StartupBlink (nguồn tri thức toàn cầu về hệ sinh thái đổi mới sáng tạo) với bốn thành phố nằm trong nhóm 1.000 thành phố trên thế giới có hệ sinh thái khởi nghiệp tốt nhất. Thái Lan hy vọng trở thành cường quốc của ASEAN về đầu tư vào các dự án đổi mới sáng tạo.

1. Đổi mới sáng tạo: Khái niệm, phân loại, công cụ chính sách và sự cần thiết

Khái niệm “Đổi mới sáng tạo” (innovation) được hiểu là kết quả của “sự kết hợp mới” giữa kiến thức, năng lực và nguồn lực. Khác với sáng chế (invention), chỉ được xem là “một ý tưởng mới lạ về cách thực hiện mọi việc”. Đổi mới sáng tạo là khái niệm bao gồm những gì đã được “thực hiện trong thực tế” (Chí Long, 2021).

Theo Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế (OECD) (Nguyễn Minh Ngọc, 2012), đổi mới sáng tạo là: “Việc phát triển, cải tiến một sản phẩm, một quy trình (hoặc cả hai) làm thay đổi đáng kể so với sản phẩm, quy trình trước đây và được đưa vào cung cấp cho người tiêu dùng tiềm năng (đối với sản phẩm), được sử dụng trong các đơn vị (đối với quy trình)”. Năng lực đổi mới sáng tạo trong doanh nghiệp là khả năng doanh nghiệp biến ý tưởng sáng tạo kết hợp các nguồn lực đầu vào thành sản phẩm phù hợp với nhu cầu của thị trường. Mục tiêu đổi mới sáng tạo của Thái Lan là nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia thông qua nâng cao năng suất lao động và thúc đẩy tăng trưởng của khu vực chế biến, chế tạo - xương sống của nền kinh tế - trong bối cảnh thương mại toàn cầu và công nghệ đang thay đổi nhanh. Với quan điểm cần thiết phải đổi mới sáng tạo, phải áp dụng sự phát triển của khoa học công nghệ để giải quyết những tác động của Đại dịch Covid 19 đối với nền kinh tế và đổi mới sáng tạo cũng là xu hướng tất yếu của mọi quốc gia phát triển và đang phát triển, Thái Lan tập trung thực hiện nhiều chính sách đổi mới sáng tạo (khuyến khích đổi mới sáng tạo doanh nghiệp, tăng cường thực thi chính sách

*** Viện Kinh tế và Chính trị thế giới